

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Miroslavou Hrehorovou v právní věci žalobce: **M. K.**, bytem X, zastoupen JUDr. Milanem Hulíkem, advokátem se sídlem Bolzanova 1, 115 03 Praha1, proti žalovanému: **Magistrát hl. m. Prahy**, odbor živnostenský a občanskosprávní, se sídlem Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha1, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 20.5. 2010 č.j. S- MHMP 362838/2010,

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí ze dne 20.5. 2010 č.j. S- MHMP 362838/2010 se zrušuje a věc se vrací zpět žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný je povinen uhradit náklady řízení ve výši 7.760,- Kč k rukám právního zástupce žalobce do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí ze dne 20.5. 2010 č.j. S- MHMP 362838/2010, kterým žalovaný zrušil výrok o zastavení řízení ve věci přestupku proti majetku ve smyslu ustanovení § 50 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů a řízení zastavil a druhým výrokem potvrdil rozhodnutí o vině, sankci a nákladech řízení ve věci přestupku proti občanskému soužití ve smyslu ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb.

Žalovaný výrok o zastavení řízení zrušil s odůvodněním, že správní orgán I. stupně pochybil, když v případě shodného skutkového jednání, které nejprve kvalifikoval jako přestupek proti majetku a poté jako přestupek proti občanskému soužití, řízení zastavil a pak z jeho spáchání uznal žalobce vinným. Podle žalovaného správní orgán porušil zásadu „ne

dvakrát ve stejné věci“, neboť o jednom skutku rozhodl dvakrát. Co se týká části řízení ve věci přestupku proti občanskému soužití (dle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích) žalovaný neshledal žalobcovy námitky důvodnými. Nesouhlasil s argumentací žalobce především v tom, že jednal v okolnostech vylučující protiprávnost. Naopak má za to, že ze skutkových zjištění vyplývá, že žalobce jednal vědomě s tím, že na své protiprávní jednání byl dříve upozorněn, proto si měl být vědom toho, že zadržováním a nevrácením míčů se dopouští přestupkového jednání. Žalovaný připustil, že zalétáváním míčů na předzahrádku byl žalobce rušen ve výkonu svého vlastnického práva ve smyslu občanského zákoníku, nicméně tuto skutečnost je třeba odlišit od jeho následných jednání. V této souvislosti žalovaný poukázal na obsah správního spisu, z něhož je zřejmé, že se dožadoval jako člen Výboru společenství vlastníků bytových jednotek zákonným způsobem odstranění zásahu do svého vlastnického práva. Na základě toho pak Městská část Praha 22 instalovala na hřiště ochranné sítě. Žalovaný konstatoval, že s ohledem na tuto skutečnost je nutné jednání žalobce, spočívající v úmyslném zadržování míčů, označit jako svévolný neoprávněný úkon nad rámec přípustného řešení, kterým zasahoval do práv jiných občanů.

Žalobce považuje rozhodnutí správních orgánů za nezákonné a uloženou sankci za neodůvodněnou, neboť správní orgán neprokázal, že žalobce porušil nebo ohrozil určitý zájem společnosti a zaviněně jednal způsobem, který zákon o přestupcích výslovně označuje. Tvrdí, že mu nebyl prokázán úmysl narušit občanské soužití ublížením na zdraví ani vyhrožováním újmou nebo jiným hrubým jednáním, a tedy nebyla splněna nezbytná kvalifikace přestupku podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb. Dále argumentuje tím, že v řízení před správním orgánem I. stupně byla porušena zásada nestrannosti, neboť o přestupku rozhodoval orgán, který je zároveň provozovatelem hřiště a má tak přímý vztah k projednávané věci. V další části žaloby žalobce obšírně popisuje vlastnictví bytových jednotek, společných prostorů a předzahrádek. Z výpisu z katastru žalobce zjistil, že hlavní město Praha jako vlastník parcely, na které se nachází hřiště, porušilo ustanovení § 5 zákona č. 344/1992 Sb., katastrálního zákona, když nesplnilo povinnost zápisu nových staveb. Navíc městská část provozovala budovu společně s garáží a hřištěm bez jakéhokoli zabezpečení proti odkopaným míčům do okolního veřejného prostranství, čímž porušila ustanovení § 127 odst. 1 občanského zákoníku.

Žalobce dále poukazuje na skutečnost, že žalovaný se věcí zabýval již podruhé, pokaždé s odlišnými právními závěry. Své první rozhodnutí odůvodnil tím, že správní orgán I. stupně pochybil při stanovení právní kvalifikace projednávaného přestupku. Zdůraznil, že i žalovaný v odůvodnění předcházejícího rozhodnutí uvedl, že žalobce sledoval legitimní, zákonem chráněný zájem, a to nejen pro vlastní prospěch, ale pro dobro celého společenství vlastníků jednotek, za které jednal společně s předsedou výboru. „Tímto cílem byla náprava veřejné věci, kterou město jako vlastník věci vědomě a dlouhodobě ponechávalo v protiprávním stavu. Tento mnoha důkazy prokázaný závěr vylučuje, že by odvolatel sledoval nezákonný cíl úmyslně ubližovat malým dětem.“ Za správné považuje žalobce zjištění žalovaného, který uvedl v předcházejícím rozhodnutí, že na základě těchto jednání žalobce městská část instalovala na hřiště ochranné sítě. V dalším žalobce popisuje sled událostí spojených s řízením, popsal kroky, které učil k donucení správního orgánu instalovat ochranné sítě. Žalobce zdůrazňuje, že žalovaný se nevypořádal se skutečností, že dne 13.7. 2009 odevzdal míč příslušnému úřadu, který našel na svém pozemku, neboť městská policie odmítla jej přijmout a zabývat se oznámením o vniknutí nezjištěného, avšak podrobně popsaného muže. Žalovaný také popsal spor mezi ním a paní S.(matkou chlapce, kterému žalobce odmítl vydat míč) a přístup strážníků městské policie k této věci.

Žalobce poukázal, že při ústním jednání jeho právní zástupce namítal, že správní orgán ve snaze poškodit žalobce kladl svědkům návodné otázky, což bylo zaprotokolováno, přičemž

odmítl výpovědi svědka vyřadit jako neplatný důkaz. Přímou do protokolu žalobce i jeho právní zástupce poznamenali, že v rozporu s procesními právy jim byly odepřeny kopie výpovědí, čímž ztížil obranu žalobce. Ze stejného důvodu se žalobce nedostavil k druhému projednání, které se konalo po zrušení předchozího rozhodnutí. Z napadeného rozhodnutí žalobce vyvodil, že osoby vyslechnuté jako svědci, změnily ve druhém ústním projednání své výpovědi v neprospěch žalobce. S ohledem na návodné otázky má žalobce podezření, že ke křivým výpovědím, zejména v otázce údajné „psychické újmy“, kterou měl žalobce způsobit chlapci, naváděl svědky správní orgán.

Žalobce vytýká žalovanému, že obvinění žalobce postavil na neprokázané domněnce, že nezletilý M. S. utrpěl psychickou újmu tím, že mu nevrátil míč bezprostředně poté, co jej našel na svém pozemku, ale odnesl jej na služebnu městské policie o chvíli později. Na druhou stranu nehodnotil zprávu od manželů R. adresovanou starostovi ohledně toho, že jim letící míč málem zabil jejich roční dceru.

Žalobce shrnul, že pokud žalovaný v prvním odvolacím řízení zjistil, že záměrem žalobce bylo uvést majetek města do souladu s právem, a tento závěr byl potvrzen mnoha důkazy, nemůže obstát hodnocení ve druhém odvolacím řízení, tedy že žalobce měl stejným skutkem sledovat naopak protiprávní zájem, a to úmyslně poškodit nezletilé hráče kopané. Vzájemné rozporné hodnocení stejného skutku budí podezření, že žalovaný namísto objektivního nalézacího řízení sledoval primárně zájem usvědčit žalobce z přestupku a důkazní řízení přizpůsobil předem vytyčenému cíli. Žalobce připomněl, že samostatně ani jako člen výboru společenství vlastníků nebyl povinen nahrazovat činnost představitelů města v oblasti hospodaření s majetkem, navrhopvat řešení, opakovaně upomínat o plnění jejich zákonných povinností a společně s obyvateli domu trpět důsledky jejich nečinnosti. Žalobce trvá na všech svých stanoviscích uvedených v obou správních řízeních s tím, že se i nadále domnívá, že předcházejícím správním řízením byl porušen občanský zákoník, ústavně zaručená práva včetně Listiny základních práv a svobod.

Žalovaný ve vyjádření uvedl, že v daném případě není rozhodné, že o věci rozhodoval orgán, který je zároveň majitelem či provozovatelem hřiště. Rovněž se nedomnívá, že by pokaždé rozhodoval s odlišnými právními závěry s tím, že žalobce ve své žalobě uvedl pouze části odůvodnění, vytržené z kontextu, které tento dojem navozují. Žalovaný zdůraznil, že v předcházejícím rozhodnutí uvedl, že sice nebylo záměrem žalobce prostřednictvím zadržené věci (míčů) si přisvojit a užívat, ale jeho záměrem bylo prostřednictvím zadržené věci řešit s úřadem režim sousedícího dětského hřiště, respektive jeho zasíťování, aby již nemohlo docházet k zalétávání míčů na předzahrádky. Ale doplnil, že je toho názoru, že i když popisovaným jednáním žalobce nedošlo ke spáchání přestupku proti majetku, mohlo být popisovaným jednáním žalobce k narušení občanského soužití. V případě rozhodnutí druhého, žalovaný sice konstatoval, že ze spisového materiálu je zřejmé, že žalobce se dožadoval zákonným způsobem odstranění zásahu do svého vlastnického práva, přičemž na základě těchto jednání pak městská část instalovala na hřiště ochranné sítě. V prvním rozhodnutí bylo však také konstatováno, že s ohledem na tuto skutečnost je nutné jednání žalobce spočívající v úmyslném zadržování míčů označit jako svévolný neoprávněný úkon nad rámec přípustného řešení, kterým žalobce zasáhl do práv jiných občanů a jehož podstat je upravena zákonem o přestupcích. Žalovaný tím zdůraznil, že v obou rozhodnutích jednání žalobce posoudil jako přestupkové s tím, že nelze jednoznačně tvrdit, že by k projednávané věci vyslovil dva odlišné právní závěry. K námitce žalobce, ve které žalobce obšírně popisuje kroky učiněné žalobcem jak v zájmu svém, tak v zájmu společenství vlastníků, žalovaný konstatoval, že tyto skutečnosti nejsou předmětem projednávání. Pokud jde o neprokázání psychické újmy, kterou měl žalobce způsobit chlapci, žalovaný uvedl, že tuto skutečnost správní orgán uvedl nadbytečně s tím, že neměla tato okolnost rozhodná pro uznání žalobce vinným ze spáchání

projednávaného přestupku, neboť pouze dokresluje konflikt. Námitku žalobce, že správní orgány se nevypořádaly s předloženým důkazem- zprávou manželů R., žalovaný uvedl, že nejde o skutečnost související s přestupkovým jednáním. V dalším pak odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Žalobce doplnil žalobu replikou, kde se vyjádřil k zásadě nestrannosti řízení, resp. k protiprávnímu jednání města. Žalobce poukazuje na skutečnost, že žalovaný se nevyjádřil k porušení katastrálního zákona, ani občanského zákoníku a k dalším námitkám uvedeným k žalobě. Žalobce setrvává na stanovisku, že žalovaný celou věc chybně právně hodnotil a nad rámec námitek uvádí zásady právní odpovědnosti s cílem poukázat na skutečnost, že jednáním žalobce nebyly naplněny objektivní předpoklady vzniku právní odpovědnosti.

Městský soud v Praze přezkoumal dle ustanovení § 75 s.ř.s. napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že **žaloba je důvodná**.

Nejprve soud připomíná, že v daném případě je předmětem řízení rozhodnutí, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku proti občanskému soužití, tedy rozhodnutí o veřejných subjektivních právech. Soudní řád správní přitom (správním) soudům dává pravomoc rozhodovat mj. o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy. Za takové rozhodnutí se považuje tvrzené zkrácení práv žalobce úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, myšleno práva veřejná subjektivní. Úkolem správního soudnictví je poskytovat ochranu toliko tzv. veřejným subjektivním právům. Soudní řád správní nedává soudům pravomoc rozhodovat o „právech soukromých“, typicky o právech souvisejících s vlastnictvím, osobním statutem, apod.

Úkolem městského soudu je posouzení, zda jednání žalobce naplňovalo znaky jednání proti občanskému soužití, a to bez ohledu na místo takového jednání či jeho důvod, který by mohl spočívat ve vlastnických sporech, porušení správního orgánů předmětných ustanovení katastrálního zákona, apod. Správní soud nemá pravomoc posoudit, zda došlo ke zřejmému zásahu do pokojného stavu a není oprávněn poskytnout žalobci ochranu proti tomu, kdo neoprávněně zasahoval do jeho (jejich) vlastnických práv.

V souzené věci žalobce nezpochybňoval zjištěný skutkový stav správním orgánem, soud proto vycházel z toho, že řízení bylo zahájeno na základě oznámení o přestupku, které podal Jiří Brothánek dne 11.6. 2009 a na základě podnětu Městské policie hl. ze dne 13.7. 2009. Žalobce se měl dopustit toho, že dne 9.6. 2009 zadržel jmenovanému fotbalový míč na své předzahrádce domu, později i jeho rodičům. Správní orgán nejprve kvalifikoval jednání jako přestupek proti majetku ve smyslu ustanovení § 50 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., po zrušení rozhodnutí odvolacím orgánem jako přestupek proti občanskému soužití dle § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 sb., o přestupcích. Dne 13.7. 2009 žalobce odevzdal správnímu orgánu jako nález jeden fotbalový míč a dne 27.7. 2009 tři fotbalové míče. Žalobce nikterak nenamítal procesní vady, které mohl správní orgán učinit v řízení předcházejícím vydání rozhodnutí. Soud se proto nezabýval jednotlivými fázemi řízení.

Správní orgán prvního stupně měl za prokázané, že překopnuté míče skončily na pozemku žalobce, z toho dva z nich patřily nezletilému J. B.a M. S.. Tito se domáhali vydání míčů. Žalobce je zadržoval a nevydal, a to ani v přítomnosti hlídky městské policie, která byla k situacím přivolána. Ta jej navíc upozornila, že se zadržováním míče se dopouští přestupku. Správní orgán měl za prokázané, že žalobce se rozhodl o své vůli s úmyslem míče nevracet

do doby, než bude vyřešeno oplocení hřiště. Má tak za to, že vlastníků míče nevydal, zadržel je a uschoval bez jejich souhlasu, a to jako prostředek pro jednání s Městskou částí Prahy 22. Správní orgán v rozhodnutí uvedl, že žalobce byl i jako člen výboru společenství vlastníků bytových jednotek ve styku se správním orgánem a o řešení přelétávání míčů z dětského hřiště do předzahrádek byl informován, a přesto svévolně nad rámec zákonného řešení dětem míče nepředal. Toto jednání zhodnotil správní orgán I. stupně jako schválnost, kterou znemožnil dětem užívat jejich věci a znemožnil jim pokračovat ve hře. Správní orgán I. stupně zdůraznil, že žalobce byl upozorněn na psychický stav plačícího nezletilého M. S., a přesto mu míč zadržel a uschoval, přičemž úmyslně mátl i hlídku městské policie tvrzením, že míč nemá.

Při ukládání sankce prvostupňový orgán přihlédl ke skutečnosti, že zadržování míčů nesměřovalo přímo vůči městské části, ale objektem se staly nezletilé děti. Vycházel z toho, že žalobce na straně jedné hájil důsledně svá práva, na straně druhé vědomě a úmyslně přehlížel práva jiných osob. Přihlédl k tomu, že až po dosažení svého cíle uznal za vhodné donést míče s tvrzením, že se jedná o nález.

Jak bylo výše uvedeno odvolací orgán (žalovaný) rozhodnutí správního orgánu ve výroku č. I. napravil a ve vztahu k přestupku proti občanskému soužití rozhodnutí potvrdil.

Přestupku podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb. se dopustí ten, kdo úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním. K naplnění skutkové podstaty tohoto přestupku se předpokládá narušení občanského soužití **hrubým jednáním**. Narušení občanského soužití je obligatorním znakem této skutkové podstaty přestupku. K odpovědnosti za tento přestupek je vždy třeba úmyslného zavinění. Občanské soužití, jako tzv. neurčitý právní pojem, můžeme definovat jako určitý souhrn ustálených pravidel jednání a chování ve společnosti, který je založen na respektování práv ostatních lidí, jejichž dodržování v určitém čase a místě je ve společnosti obvyklé. Příklady hrubého jednání, které jsou schopny narušit občanské soužití, stanovuje právě ustanovení § 49 citovaného zákona. Jedná se o urážku na cti, vyhrožování, schválnosti, méně závažné ublížení na zdraví, atd. Hrubé jednání můžeme definovat jako jednání, které má schopnost ohrozit nebo porušit zájem uvedený v tomto ustanovení a současně narušit občanské soužití. To znamená překročit rámec výše uvedených ustálených jednání a pravidel. K otázce narušení občanského soužití se vyjádřil i Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí sp. zn. 7 As 12/2010, kde uvedl: „Narušení občanského soužití je pak trestáno tehdy, dojde-li k jeho negativnímu zasažení jednáním určité intenzity, jež je svojí povahou typově odpovídá jednáním uvedeným v demonstrativním výčtu hrubých jednání v ust. § 49 zákona o přestupcích.“

V souzené věci správní orgány dospěly k závěru, že žalobce se dopustil naplnění skutkové podstaty schválnostmi, spočívající v nepředání míčů. Ze shora uvedeného vyplývá, že i schválnosti musí mít povahu hrubého jednání a musí mít schopnost narušit občanské soužití. Bude se jednat zejména o jednání „naschvál“, které může negativně zasáhnout do práv jiného. Ze soudní judikatury vyplývá, že se může jednat např. o úmyslně vysypanou zeminu na letištní plochu (srov. rozhodnutí NSS sp. zn. 7 As 12/2010) nebo o zabránění odchodu z pozemku a slovní rozepře (srov. rozhodnutí NSS sp. zn. 4 As 69/2005). Vzhledem k tomu, že nelze vymezit všechna eventuálně možná hrubá jednání, stanovil zde zákonodárce tzv. zbytkové ustanovení, které subsumuje všechna ostatní hrubá jednání, která nejsou výslovně uvedena výše.

Pojem hrubé jednání musí být správním orgánem vykládán objektivně, protože v opačném případě by bylo fakticky pouze na subjektivní úvaze toho, vůči kterému bylo hrubé jednání užito, zda se pachatel přestupku dopustil. Soud se ztotožnil se názorem žalobce, že žalovaný nechal v úvahu okolnosti, za kterých žalobce zadržel míče. Také neposoudil, zda jednání žalobce lze považovat za hrubé, které narušuje občanské soužití takovou měrou, že podle obecného názoru a přesvědčení překračuje rámec pouhé nevhodnosti. Hranice mezi hrubým jednáním a „pouhou“ nevhodností, neslušností či jinou nesprávností nejsou dány úplně přesně. Za jisté vodítko slouží demonstrativní výčet uvedený v ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích. Soud je toho názoru, že zadržení míčů za situace, kdy majitelé předzahrádek byli vystaveni každodennímu strachu, kdy na jejich zahradě přistane míč, není schválnost, která má povahu hrubého jednání. Podle názoru soudu nejde o jednání, které by vyžadovalo přímý zásah ze strany orgánů veřejné moci. Z těchto důvodů soud považuje námitku žalobce týkající se nesprávného právního posouzení věci za důvodnou.

Dalším důvodem pro zrušení rozhodnutí je nedostatečné odůvodnění pokuty. Správní orgán I. stupně přihlédl k tomu, že zadržování míčů nesměřovalo přímo vůči městské části, ale objektem se staly nezletilé děti. Žalovaný nedostatky nezhojil a k uložené pokutě se vůbec nevyjádřil, přitom řádné odůvodnění ukládané sankce v případě správního trestání je základním předpokladem pro přezkoumatelnost úvahy, kterou byl správní orgán při svém rozhodování veden. Zohledněním všech hledisek, jež lze v konkrétní věci považovat za relevantní, pak určuje míru zákonnosti stanoveného postihu. Podle názoru soudu jde v daném případě o rozhodnutí o uložení pokuty, které je nepřezkoumatelné, neboť výše pokuty je odůvodněna pouhou rekapitulací skutkových zjištění. Úvaha správního orgánu přitom musí vést k hodnocení individuální povahy protiprávního jednání, přičemž zvažované okolnosti je třeba rozlišovat na přitěžující a polehčující a vždy je posuzovat z hlediska konkrétního dopadu na daný případ.

Soud s ohledem na uvedené rozhodnutí zrušil bez jednání dle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů. Druhým důvodem pro zrušení rozhodnutí je jeho nezákonnost, dle § 78 odst. 1 s.ř.s. V dalším řízení je žalovaný vázán právním závěrem uvedeným v tomto rozsudku.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Náklady vynaložené žalobcem na dané řízení představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 2. 000,- Kč, náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za dva úkony (§ 11 písm. a, d vyhlášky č. 177/1996 Sb. – tj. převzetí zastoupení a písemné podání k soudu) právní služby v částce 2.100,- Kč za jeden úkon, celkem 4.200,- Kč (§ 7, § 9 odst. 3 písm. f, vyhlášky č. 177/1996 Sb.) a náhradu hotových výdajů v částce 300,- Kč za jeden úkon, celkem 600,-Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky). Jelikož právní zástupce osvědčil, že je plátcem DPH k částce 4.800,- Kč se připočte 20 % DPH, což činí 960,- Kč. Žalovaný je tedy povinen zaplatit celkem 7.760,- Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Městského soudu v Praze, za podmínek stanovených v § 102 a násl. s.ř.s. Stěžovatel musí být zastoupen advokátem, dle ustanovení §105 s.ř.s.

V Praze dne 12. května 2011

JUDr. Miroslava Hrehorová v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Ivana Viterová